تاوانەکانی تورکیا لە دژی کورد لە ژینۆسایدی ئەرمەنییەکان کەمتر نییە.. رەزا شوان

تورکیا رەگەزپەرسترین و تیرۆریسترین دەوڵەتە لە هەموو جیهاندا. لە دەسەڵاتی عوسمانییە داگیرکەر و خوێنڕێژ و تاڵانکەر و کاولکەرەکانەوە، لە ئەتاتورکی ناڕەسەنی گێڕبەگێڕەوە، تا دەگاتە ئەردۆگانی دیکتاتۆری سیکۆپاتی. تاسەر ئێسقان دژایەتی ئێمەی کوردیان کردووە و دەکەن، کوردستانی نیشتمانیان داگیرکردوون چەند جارێک کاولیان کردووە. تا ئێستا چەندین کۆمەڵکوژیان لە گەلی کوردمان کردوون. تا ئەمڕۆش ئەم تاوانە رەگەزپەرستی و قێزەوەنانەیان رانەگرتوون، رۆژ لە دوای رۆژ تاوانی گەورەتر و قێزەوەنتر لە دژی گەلی کوردمان، مۆدێرترین چەکی کوشندەی قەدەغەکراوی نێودەوڵەتی لە کوشتنی خەڵکی سڤیلی کورد بەکاردەهێنن. خاوەنی ئایدۆلۆژیایەکی بۆگەن و هەڵگری ڤایرۆسی رەگەزپەرستین. لە تورک زیاتر هیچی نەتەوەیەکی تریان ناوێت و بە شایەنی ژیانی نازانن. رەگەزپەرستی بووە بە گروپی خوێنیان. نەوەکانیشیان هەر بەم ئایدۆلۆژیا رەگەزپەرستییە گەش و پەروەردە دەکەن. هەر لە منداڵییەوە فێریان دەکەن، کە ببن بە دوژمنی کورد و رقیان لە کورد ببێتەوە. رقیان لە هەر کەسێکە کە بە کوردی قسە بکا، بە کوردی گۆرانی بڵێ، بە کوردی فیکە بکا، یا بە کوردیش پێبکەنێ، ناوهێنانی کورد و کوردستان بە جوداخوازی و بە تاوان و بە ناپاکی گەورە دەزانن. کورد کوشتن گەر منداڵی ناو لانکیش بێ بە لایەنەوە رەوایە.

لە ئەمڕۆدا ئەردۆگانی رەگەزپەرست و دڕندە و خوێنڕێژ کە دڕندەترین دیکتاتۆرە، زۆر بێویژدانە و بەزەیی بە منداڵانی کۆرپەی کوردی ناو لانکیشدا نایەتەوە و بە پەکەکەیان دەزانێ. دەستە قێزەوەنەکانی بە خوێنی بێتاوانانی کورد سوورن. پارتەکەی پارتی ناداد و ناگەشەکردن، لەگەڵ بزووتنەوەی نەتەوەپەرست و رەگەزپەرستی گورگە بۆرە تۆرانییە مافییەکان کە جرجە قێزەوەنەکە (دەولەت باهچەلی) سەرۆکیانە. هاوپەیمان و هاوپیلانن، لە دژایەتیکردنی گەلی کوردمان، مەرجی سەرەکی هاوپەیمانی و پێکەوە کارکردنیانە. بە هەموو رێگا و شێوازێک، بە کۆمەڵکوژی و گرتن و

کوشتن و ڕاگواستنەوە و وێرانکردنی کوردستانە، دەیانەوێت ناسنامەی نەتەوەیی کورد بسڕنەوە. تا ئەمڕۆش دان بە بوونی (٢٥) ملیۆن کورد لە باکووری کوردستان و زیاتر لە (٥٠) ملیۆن کورد لە هەموو کوردستاندا نانێن. لە دەوڵەتی ئیمپریالیزمی عوسمانییەوە، تا ئەمڕۆ نزیکەی یەک ملیۆن سەرباز و جاشی بەکرێگیراوی تورکیا، بە قورسترین و کوشندەترین چەکی مۆدێرنی زەمینی و ئاسمانی بە گژی شۆڕشگێڕانی کورد دەچن. کەچی چەند جارێک ئەردۆگانی گێلەپیاو و سەد روو، دەڵێت: لە تورکیادا کێشەیەک نییە، بە ناوی کێشەی کوردەوە. دەک شەرمەزار و ڕووڕەش بیت.
تورکیا تووشی کوردفۆبیا بووە، دار و دەوەن بەرد و دیوار و تەنانەت سێبەرەکانی خۆشیان لێبوونە بە کورد و رقیان لێیانە. ئەوەش درۆیەکی شاخداری چەواشەکارییە، گوایە کورد مەترسییەکی گەورەیە بۆ سەر ئاسایشی نەتەوەیی تورکیا. ئەمە بوختانێکی هەڵبەستراوەی دوور لە راستییە، پاساوێکە بۆ دژایەتیکردن و کوشتنی کورد لە هەر شوێنێکی کوردستاندا بێت. بوختانێکی بێ بنەمایە بۆ پەردەپۆشکردنی تاوانە قێزەونەکانیان، کە بەرانبەر بە کورد کردوویانە و دەیکەن. تا ئێستا کورد پەلاماری خاکی هیچ وڵاتێکی نەداوە. بە چەکێکی ساکارەوە لە خاکی کوردستانی نیشتمانیدا، لە دژی هێرشەکانی داگیرکەران، تەنیا بەرگری لە مانەوەی خۆی و لە خاکی کوردستان کردووە و دەکات. ئەمەش مافێکی ڕەوای هەر گەلێکی ستەملێکراو و ماف زەوتکراو و نیشتمان داگیرکراوە.
ئەردۆگانی قورخکردووی دەسەڵات و بەیارەکانی تورکیا، نەک هەر کورد، بەڵکو هەر تورکێش لەگەڵیدا نەبێت، بە تیرۆریست و بە لایەنگری پەکەکە یا لایەنگری فەتحوڵڵا گولەنی دەزانێت، دەیگرن و ئیتر بێ سەروشوێنی دەکەن و دەبێتە هەواڵی رابردوو.
پێویستە جۆ بایدنی سەرۆکی ئەمریکاش ئاگای لەخۆی بێت. چونکە لەگەڵ تاوانە قێزەونەکانی ئەردۆگاندا نییە. پێتان سەیر نەبێت کە تورکیا، ڕەسەنی بایدنیان بە کورد گۆڕاندەتەوە. لە کاتێکدا کە ئەوان دان بە بوونی گەلی کورد دا نانێن؟!
سیاسەتمەدار تورکی (ئەرهان میر ئۆغڵو) کە ئەندام پەرلەمانێکی پێشووی پەرلەمانی تورکیا بوو، سەر بە پارتی ناداد و ناگەشەکردنی دەسەڵاتەدا، لە لاپەڕەی تویتەری خۆیدا نووسیویەتی و دەڵێت:"هەندێک وا دەڵێن کە ناوی راستی جۆ بایدن “جیمەی بەهادین ئاغا” یە، بەڕەسەن کوردە و لە خێزانێکی کوردی سەر بە هۆزی “بیرەکی” کوردییە. خێزانەکەیان لە (یریڤان)ی

پایتەختی (ئەرمینیا) وە، کەچیان بە ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا کردووە" مەبەستی تورکیا لە رەسەنی جۆ بایدن کە کوردە. روونە کە چییە؟ دەیانەوێت لە ئەستاوە جۆ بایدن بەوە تاوانبار بکەن، کە پشتی کورد دەگرێت. ئەمەش بەلای سوڵتان ئەردۆگانی خوێنڕێژی سەرۆکی ئیخوانولشەیاتینەوە تاوان و ناپاکییە. چونکە هەرکەسێک نەک پشتگیری بەڵکو ناوی کورد و کوردستانیش بهێنێت بە لای ئەردۆگانەوە تیرۆریست و ناپاکە. گەر دەستیان پێی بگات تیرۆری دەکەن.

نووسەری کوردمان کاک (پێشڕەو ئیسماعیل عارف) پشتراستی رەسەنایەتی جۆ بایدنی کردووتەوە، بە راست دەزانێت، کە بە راستی جۆ بایدن کوردە و لە هۆزی (جاف)ە لە باشووری کوردستان و ماوەیەکی زۆر بنەماڵەکەیان لە دێی (هەڵەدن) ی سەر بە شارباژێر ژیاون و لەرێوە لە سەردەمی عوسمانییەکاندا کۆچیان بۆ ئەمریکا کردوون. ناوی "بایدن" یش، هەر لە ناوی دێ"ه□□□دن"ەوە هاتووە. تا ئێرە و ناچینە ناو درێژی ئەم باسەوە.
جۆ بایدن لە وتارێکیدا، لە کاتی بانگەشەکردنی هەڵبژاردنەکان بە پۆستی سەرۆک کۆماری ئەمریکا، هێرشی کردە سەر ئەردۆگان و بەڵێنی ئەوەی دا، کە پشتگیری لە ئۆپۆزسیۆنی تورکیا دەکات بۆ رووخاندنی ئەردۆگان. شایەنی باسیشە کە جۆ بایدن پەیوەندییەکی باشی لەگەڵ بەشێک لە سیاسەتمەدارانی کوردا هەیە. خاوەنی بیرۆکەی دابەشکردنی عێراقە بۆ سێ هەرێمی فیدرالی.
بالیۆزی پێشووی ئەمریکا (جەیمس جێفری) لە تورکیا، وتی:"گەشبین نیم بە پەیوەندییەکانی نێوان واشنتۆن و ئەنکەرا"
ئەمەو دانانی (بریت ماکگورک) بە رێکخەری کاروباری ئەمریکا لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاست و ئەفریقا، لە لایەن جۆ بایدنەوە، بوو بە دڕکێکی تر لە جەستەی تورکیا.
بریت ماکگورک لە کاتی ئۆباما و ترامپدا کاربەدەستێک باڵای ئەمریکا بوو. بەڵام لە ساڵی (٢٠١٨) دا دەست لە کارکێشانەوەی راگەیاند، لەسەر ئەو بڕیارەی کە ترامپ دای بە کشانەوەی سوپای ئەمریکا لە سوریا و هەڵکردنی گڵۆپی سەوز بە تورکیا بۆ ئەوەی رۆژئاوای کوردستان داگیربکات. بریت دژی داگیرکردنی رۆژئاوای کوردستانە.

بێگومان جۆ بایدن، ئاگای لەهەمووی ئەو تاوانانە هەیە کە تا

ئێستا تورکیا لە کوردی کردوون. بایدن کەسێکی ئازادی و دیموکراتیخوازە و بەڕوای بە مافەکانی مرۆڤ و سەروەریی یاسا هەیە. دوور نییە کە داکۆکی لە ئازادی و مافەکانی کورد بکات. لەوانەشە کە تورکیا ناچاربکات، کە گفتوگۆی ئاشتی لە نێوان تورکیا و کورد دا دەست پێبکاتەوە و شەڕ لە دژی کورد رابگیرێت.
لە یەکەمین راگەیاندنی بەڕێوەبەرێتی سەرۆکی تازەی ئەمریکا جۆ بایدن، دەربارەی تورکیا، داوای ئازادکردنی سیاسەتمەدار و خۆپاڵێوی پێشووی کورد بە سەرۆکی کۆماری تورکیا سەلاحەدین دەمیرتاش" و چالاکوانی مەدەنی"عوسمان کافالا"یان کرد.
ئەردۆگانی دیکتاتۆر، کە لە لیبیادا شکستیهێنا، دەیەوێت هێرشێکی بەربڵاو بکاتە سەر رۆژئاوا و باشووری کوردستان بە بیانووی بوونی پەکەکە. وەزیری بەرگری تورکیا " خلوسی ئاکار" بە ئاشکرا وتی کە لەگەڵ حکومەتی عێراق و دەسەڵاتی باکووری عێراقدا ـ بۆ لاشەوە کفربوو کە ناوی کوردستان بهێنێت ـ لەسەر پلاماردانی پەکەکە رێککەوتووین. ئەردۆگانی خوێنمێژ وتی ئێمە لە ناکاوێکدا هێرش دەکەین.
هەر پارت و لایەنێکی کوردی هاوپەیمانی لەگەڵ تورکیا و عێراقدا و ئێراندا، لە دژی پەکەکە و شۆڕشگێڕانی رۆژهەڵاتی کوردستان و شەڕڤانانی رۆژئاوای کوردستان بکات، لە پێناوی مانەوەیان لە دەسەڵاتدا و قۆرخکردنی دەسەڵات لە بنەماڵەکانیاندا، سیخوڕی نۆکەری بۆ تورکیا و عێراق و ئێران بکەن و دەربارەی هێز و بارەگاکان و شوێنەکانی پەکەکە و شەرڤانان و پێشمەرگەکانی رۆژهەڵاتی کوردستان زانیاری و نهێنی بە تورکیا و عێراق و ئێرانی داگیرکەرانی کوردستان بدەن، ئەوانە جاش و خۆفرۆشن، ناپاک و تاوانبارن. مۆرکی ناپاکی بۆ خۆیانەوە دەنێن و شایانی ئەوە نین کە لە کوردستاندا بژین. ئەوەی تنۆکێک رەوشت و ئابڕووی هەبێت هاوکاری دوژمن ناکات لە دژی برایانی کوردی. کوردستان بۆ باکوور و باشوورییەوە، بۆ رۆژهەڵات و رۆژئاوایەوە، نیشتمانی پیرۆزی هەموو کوردیکی دڵسۆز و کوردستان پەروەرە. بوونی پەکەکە و شۆڕشگێڕانی رۆژهەڵات لە باشووری کوردستاندا، ناشەرعی نییە و نیشتمانی خۆیانە.
سوپا و جاشە بەکرێگیراوە ئیسلامییەکان و داعشەکانی تورکیای رەگەزپەرست، دوای ئەوەی کە لە لیبیادا شکستیهێنا و نەیانتوانی پێگە و بنکەیەکی ئیخوانولشەیاتین لە لیبیادا بکەنەوە و دەست بەسەر سامانی لیبیادا بگرن.
ئەردۆگان بۆ مەبەستی سیاسی و بۆ دووبارە هەڵبژاردنەوەی بۆ سەرۆکی داهاتووی تورکیا، پیلانی هێرشکردنە سەر رۆژئاوا و

باشووری کوردستانی داڕشتووە، بە هاوپەیمانی لەگەڵ عێراق و پارتیدا، نیازی گڵاویان وایە کە لە بەهاری داهاتوودا هێرش بکەنە سەر کورستان و بەشێکی تری لێداگیربکەن. هاتنی وەزیری بەرگری تورکیا " خەلوسی ئاکار" کە دەستەکانی بە کوشتنی خوێنی سقیلی کورد سوورە، بۆ بەغدا و بۆ هەولێر، بۆ جێبەجێکردنی پیلانە چەپەڵەکەیان هات. کە بەرەیەکی شەڕی سێ قۆڵەیی لە دژی پەکەکە دروستبکەن و پەلاماری شەنگار و قەندیل و دیرەکی ڕۆژئاوای کوردستان بدەن. هەفتەیەک بەر لە ئێستا، ئۆردەگانی گیلەپیاو، ڕایگەیاند و وتی ئیمە لە ناکاویکدا هێرش دەکەینە سەر پەکەکە. گەر وا تێبگات کە بە زەبری هێز دەتوانێت کورد ملکەچ بکات، زۆر نەزان و گەمژەیە و باجێکی زۆری ئەم ڕقە ڕەشە و گەمژەیی و کەرایەتییەی دەداتەوە.

هەرگیز بەرپرسان و وەزیرانی تورکیا و ئێران بە کاری باش ڕوویان لە کوردستان نەکردوون و ناکەن، تەنیا بە پیلانگێڕی لە دژی کورد ڕوویان لە کوردستان کردوون. دەبوایە خەڵکی شاری هەولێر بە تایبەتی و شارەکانی تری باشووری کوردستان لە دژی سەردانی خەلوسی ئاکار بۆ شاری هەولێر، خۆپیشاندانێکی ناڕەزایی گەورەیان لە ڕێی فڕۆکەخانەی هەولێر و بارەگای حکومەتی باشووری کوردستاندا سازیان بکردایە و سەرکۆنەی تاوانەکانی تورکیایان لە دژی کورد بکردایە. بە داخەوە لە ترسی ئاسایش و میتی تورکیا، کە بە پانی و درێژی هەولیردا تەراتین دەکەن، نەیانوێرا خۆپیشاندان بکەن، دەسەڵاتدارانی دەسەڵاتی کوردی دەست بە سینگەوە پێشوازییان لە خەلوسی خوێنڕێژ کرد و بەڵێنیان پێیدا کە هاوکاری سوپای تورکیای داگیرکەری کوردستان لە دژی برایانی کوردیان دەکەن. ئامادەن کە ببن بە کڵاوسووری پێش لەشکریان.

ناپلیۆن دەڵێت:" نەمتوانی ئیسپانیا بگرم، چونکە جاشیان نەبوو" بە داخەوە کە جاش و نۆکەر و خۆفرۆش و ناپاک و نیشتمان فرۆش لەناو کورد دا، ڕەگهەڵکێش نەکراون. ئەگینا نەدەگەیشتن بەم تانگانەیەوە و بە ڕۆژە چارەنووس نادیارە. لەگەڵ ئەوەشدا گەشبینم کە ڕۆژێ دڵسۆزەکانی گەلەکەمان، دەست لە خەبات و قوربانیدان و بەرگریکردن لە کوردستان هەڵناگرن و درێژە بە خەباتی سیاسی و ڕۆشنبیری و دیپلۆماسی چەکداری دەدەن، زووبەت یا درەنگ داگیرکەرانی کوردستان ناچاردەکەین کە چۆکیان دادەدەن و دان بە مافە ڕەواکانی گەلەکەماندا بنێن. هیچ مافێکیش ون نابێت، گەر خاوەن ماف دوای بکەوێت.

ڕێزا شوان

٢٦/ يانــوار/ ٢٠٢١